

Laslo Taboroši

**50 GODINA
SPORTSKOG SAVEZA OPŠTINE SENTA
1956-2006.**

1506-2006
500 godina
Senta Slobodan kraljevski grad

Laslo Taboroši

50 GODINA
SPORTSKOG SAVEZA OPŠTINE SENTA
1956-2006.

Izdavač: Sportski Savez Opštine Senta

Recenzent: Janoš Kubat

Grafički urednik: Andor Takač

Štampa: Rapido

Primeraka: 500

Pokrovitelj:
Opštinska samouprava Senta

Laslo Taboroši

50 GODINA
SPORTSKOG SAVEZA OPŠTINE SENTA
1956-2006.

RECENZIJJA

Laslo Taboroši je sa ovim novim izdanjem o istoriji senćanskog sporta i dalje nastavio svoj rad na otkrivanju izuzetno složenog opštinskog sporta ali ga je on, po svom dobrom običaju, i ovo je veoma uspešno obavio.

I ovaj put je sebi zadao težak zadatak s obzirom da je uzeo da obrađuje istorijat senćanskog sportskog saveza od njegovog osnivanja posle II svetskog rata do današnjeg dana. Dok su dokumenti sa zvaničnog početka senćanskog sporta (1882.) jedva nađeni pa je trebao da ih «iskopava» iz raznih biblioteka, istorijskih ili ličnih arhiva, dotle je u slučaju sportskog saveza imao ogromnu gomilu podataka preko raznih zapisnika, izveštaja, novina ne spominjući žive izvore. Međutim treba i to reći da su se nađeni zapisnici sportskih saveza nailazili u velikoj zbrci pa je trebao da razmrsi lijanu da bi u ovoj sportskoj džungli mogao naći ono što je tražio, da bi mogao što verodostojnije prikazati istorijat sportskog saveza u Senti. U različitim sportskim savezima (od sreskog do današnjeg) je uvek bilo nesporazuma, različitih stavova, svađa i ličnih interesa ali je na kraju sportski duh uvek preovlađivao.

Različita socijalistička državna, partijska usmerenja i odluke brzo su ga dovele do poltronskih osoba nekadašnje Jugoslavije koji su rukovodili celokupnim sportom pa je preko njih došao i do senćanskih amatera koji su rukovodili opštinskim sportom. Autor je sa dobrim osećanjem uočio suštinu istorijata senćanskog sportskog saveza. Kniga sadrži puno imena, ličnosti, podataka o značajnim hronološkim događanjima, a što je važno uspeo je i da izbegne stranputice ličnih interesa koje su uvek bile i jesu prisutne.

Ono što je bitno je činjenica da je istorija senćanskog sportskog saveza stavljena u hronološki red zbivanja! Prema tome, zainteresovani, na osnovu ovog izdanja lako mogu doznati šta se događalo na sportskom polju tokom pola veka u senćanskoj opštini. Na kraju, kao šlag na torti, naveo je početke nastanka sportskih grana u svetu i kod nas i sa ovim će raspliniti mnoga pogrešna shavatanja koje i dan danas imaju neki senćanski sportski radnici. Prema tome: postaje nam jasnije kada su naši predci počeli veslati, baviti se atletikom, igrati sa, tenis ili fudbal.

Toliko kao recenzent o ovom izdanju a još bih voleo da preporučim autoru da nastavi sa ovakvim radom dok ga snage služe u interesu senčanskog sporta, na radost svih nas da bi sačuvao uspomene i istinu o senčanskom sportu i za buduće generacije!

Senta, avgusta 2006. godine

Janoš Kubat

SADRŽAJ

Uvod - Kratak istorijat senčanskog sporta do formiranja saveza sportova.....	9
Od sreskog saveza do sportskog saveza.....	11
Radnički i đачki sport pri sportskim savezima.....	22
Ekipni i pojedinačni uspesi klubova udruženih u sportske saveze.....	24
Nastanak i početak sportskih disciplina u svetu i kod nas.....	36
Izvori.....	43

1 UVOD

Kratak istorijat senčanskog sporta do formiranja saveza sportova.

Početak zvaničnog senčanskog sporta datira se od 04.06.1882. godine kada je u gradu formirano sportsko društvo pod imenom "Zentai Athletici Club 1882" koje je obuhvatalo tada već poznate sportske grane. Prvi predsednik je bio Jožef Matkovits, sekretar Kalman Bergel. Vremenom, u korak sa svetskim sportskim tokovima, i kod nas su se pojavljivale nove aktuelne sportske grane. Tadašnje senčansko sportsko rukovodstvo ("ZAC 1882") je i pored poznatih i značajnih istorijskih događaja i teškoća uspešno opstalo i da i dalje razvija sportove i nove sportske grane. Iz njihovog okrilja je izrastao današnji senčanski sport kao i klubovi. Za vreme "ZAC 1882" od 1882. do 1944. godine (od 1923-1941 nosio je ime "SAK") pojavile su se sledeće sportske grane: veslanje, atletika, plivanje, gimnastika, streljaštvo, kuglanje, klizanje, biciklizam, mačevanje, konjički sport, boks, tenis, fudbal, hazena, rvanje, šah, vaterpolo, stoni tenis, odbojka i hokej na ledu.

1945. godine, posle II svetskog rata u novoj socijalističkoj državi, i u Senti je formirano novo sportsko društvo pod nazivom "Jedinstvo". Za predsednika je izabran Mata Joksimović, za sekretara Velimir Terzin. Članovi: Vladislav Jovanović – Moša, Stevan Bakalić, Živojin Lazin, Friđeš Kiš, Antal Urban, Aleksandar Branovački, Janoš Buranj, Sever Aradski i Vladimir Popin. SD "Jedinstvo" je već 1946. imalo 12 sekcija sa 372 člana (324 muških i 48 ženskih), zahvaljujući bogatoj sportskoj tradiciji u gradu: atletika, plivanje, gimnastika, fudbal, boks, rvanje, stoni tenis, odbojka, košarka, kuglanje i šah.

10. avgusta 1946. godine na osnovu uredbi u celoj državi započelo je takmičenje u osvajanju značke »ZREN« čiji je cilj bio što veće omasovljavanje fizičke kulture. SD «Jedinstvo» je koordiniralo i organizovao i ovu sportsku manifestaciju.

10. maja 1948. godine SD «Jedinstvo» menja ime na SD "Pobeda".

16. novembra 1949. godine SD «Pobeda» fuzioniše se sa SD «Lokomotivom» i uzimaju naziv Željezničko Sindikalno Sportsko Društvo “Senta”.

1952. godine u Senti je formiran i Senčanski Sreski Odbor Saveza za Fizičku Kulturu i Sport. Predsednik je bio dr. Imre Miler. Cilj ovog odbora je bio formiranje što većeg broja raznih sportskih sekcija u selima, školama i radnim organizacijama za omasovljenje fizičke kulture. Najtešnja saradnja je bila sa SD Sentom i DTV Partizanom.

2. OD SRESKOG SAVEZA DO SPORTSKOG SAVEZA

Na osnovu novih uredbi u novembru **1955.** godine je oformljeno osnivačko telo za osnivanje Sreskog Saveza Sportova sa sedištem u Senti koji je 19. aprila 1956. godine postao pravosnažan kada je i pravno osnovan na Osnivačkoj Konferenciji Saveza. Savez je pored senčanskog obuhvatio sve sportske i fiskulturne organizacije (komune Kanjiža, Senta i Ada) od Horgoša do Bačkog Petrovog Sela. U komunama je postojalo 33 sportske organizacije: 32 kluba (12 fudbalskih, 4 stono teniskih, po 3 rvačke i odbojkaške, po 2 atletske, košarkaške i kuglaške, po 1 bokserska, plivačka, teniska i dizača tegova) i 1 udruženje: Udruženje Sportskih Ribolovaca Senta. Bio je još sportskih klubova i udruženja ali su oni postojali praktično samo na papiru. Prvi predsednik je bio dr. Pal Buranj, potpredsednik Pal Tot Horgoši, sekretar Žika Bajić (sekretar sportskog društava ŽSSDS), kojeg je uskoro zamenio Janoš Kubat. Članove sekretarijata su sačinjavali: dr. Ferenc Košicki, dr. Branko Perić, Milorad Vorgić, Laslo Rečko, Kalman Sorad i Karolj Apro.

U Senti je aktuelni sportski savez počev od **1956.**, pored učlanjenih članova i novih članova, registrovao, koordinirao i vodio brigu i o sportskim udruženjima, savezima koji su ranije bili oformljeni u opštini ili su se kasnije formirali kao sportsko društvo do 1970-ih godina:

1946. Fudbalski klub «Gra-Mag» kasnije «Merkur»

01.01.1947. SD Lokomotiva Senta (fudbal i rvanje)

14.03.1947. SD Radnički – Tornjoš (fudbal, konjički sport, rukomet, atletika, stoni tenis, kuglanje, šah i odbojka)

1947. SD Trgovački Senta (fudbal, košarka i odbojka)

14.05.1949. SD Sloboda – Gornji Breg (fudbal, rukomet i rvanje)

26.05.1949. Udruženje Sportskih Ribolovaca Senta

01.02.1952. SD Borac Senta (fudbal, muška i ženska košarka)

1952. Fudbalski klub «Sre-Mag»

24.02.1952. Društvo za telesno vaspitanje Partizan Senta (gimnastika, sletske vežbe, atletika, plivanje, veslanje, skijanje, borilačke veštine i izleti sa logorovanjem)

01.05.1955. Lovačko udruženje Senta (Sportsko streljaštvo i glineni golubovi)

1956. SD Partizan Senta (fudbal, muški i ženski rukomet)

1956. SD Kalas Kevi (fudbal, konjički sport, kuglanje i stoni tenis)

12.08.1958. SD Žitopromet Senta (fudbal, šah, kuglanje, stoni tenis i streljaštvo)

1959. FK «Radnički» kasnije «SAK»

24.06.1960. SD Panonija Senta (fudbal, kuglanje, šah i muški rukomet)

1960. SD Mladost Bogaraš (fudbal i šah)

1961. SD Kristal Senta (fudbal, kuglanje, stoni tenis i šah)

1962. Udruženje «Galeb»

23.07.1971. SD Tamp Senta (fudbal, šah i kuglanje)

01.10.1957. godine u Senti je osnovan Sportksa ambulanta među privima u Vojvodini. Prvo je ordinirao dr. Branko Perić pa dr. Slavko Manić, dr. Janoš Tot Abonji i Mgr. sci. dr. Emeše Nemet. Prije formiranja sportskog ambulanta posle II svetskog rata obavezne sportske lekarske preglede je vršio dr. Imre Miler.

1957-58. godine Senta je među prvima pristupio planskom, materijalnom obezbeđenju sporta i fizičke kulture.

28. decembra 1959. godine, shodno odlukama Upravnog Odbora Saveza Sportova Jugoslavije, sprovodeći odluke Jugoslovenskog Kongresa za fizičku kulturu, izrečeno je da po komunama treba osnivati jedan zajednički organ koji će objединiti razne organizacije za fizičku kulturu. Sreski Savez Sportova u Senti je objedinjavao, organizovao i starao se o pravilnom radu svih sportskih organizacija na svojoj teritoriji, međutim, novom administrativnom podelom i ukidanjem Narodnog Odbora Sreza Sreski Savez Sportova u Senti prestao je da funkcioniše. Dana 31. decembra 1959. godine ukinut je Sreski Narodni Odbor u Senti i Sreski Savez Sportova s tim da se formira novi savez.

01. januara 1960. godine osniva se Opštinski Savez Sportova u Senti po predstavničkom sistemu društva i klubova. Za predsednika je izabran dr. Pal Buranj, potpredsednik je bio Pal Tot Horgoši, sekretar Živko Bajić, članovi su bili: Ištvan Malatinski, Ištvan Kevago, Janoš Kubat, Laslo Nađ Meljkuti, Ištvan Gero, dr. Branko Perić, dr. Milan Kapor, Milorad Preradov, Karolj Hever, Đerđ Kereši, Lazar Anđelić, Lajoš Nađ Meljkuti, Nikola Vukov, Boroš Nandor, Barši Jene, Žarko Živkov, Božidar Fogaraš, Milorad Vorgić, Dragić Todorović, Kelemen Deak, Geza Kalmar, Ištvan Pastor, Julia Bene, Lajoš Tot, Branko Avdalović i Stojan Tepavac. Nadzorna komisija: Đula Barašič, Stojan Adamov i Stevan Bakalić. Na teritoriji senčanske komune postojale su sledeće organizacije:

- 1 Sportsko društvo Senta, u svom sastavu imalo je sledeće klubove: atletski, boks, rvački, plivački, stono teniski, teniski, kuglaški, fudbalski i košarkaški.
- 2 Sportsko društvo «Radnički», Tornjoš, u svom sastavu imalo je sledeće klubove: fudbalski, stono teniski i odbojkaški.
- 3 Samostalni klubovi su bili:
stono teniski klub «Tisa», rukometni klub «Tekstilac», fudbalski klub «Tekstilac», fudbalski klub «Merkur», fudbalski klub «Napredak», fudbalski klub «1. maj», fudbalski klub «Rad» svi iz Sente, i fudbalski klub «Sloboda», Gornji Breg.

Celokupni broj članstva u svim ovim sportskim organizacijama je bio 1216. SD Senta je samo imalo 881 člana.

21. jun 1960. godine SD «Jedinstvo» je održalo jubilarnu skupštinu povodom 15 godina osnivanja društva. Iz izveštaja se saznalo da je delatnost SD «Senta» u proteklih 15 godina, posle II svetskog rata, kako je krenula, išla putem razvoja socijalističkog društva i do koje je mere je zadovoljila ideale sportiste socijalističkog tipa. U proteklih 15 godine skoro 5300 muških i ženskih sportista se bavilo raznim oblicima fizičke kulture. U senčanskoj komuni Narodni Odbor je u potpunosti shvatio i primenio značaj sporta i fizičke kulture i po mogućnostima dao svoj doprinos za razvoj i unapređenje. Novi Upravni odbor su sačinjavali: Ištvan Kevago – predsednik, Živko Bajić, Stevan Bakalić, Nandor Bernjik, Smiljka Vuković, Milorad Preradov, Miodrag Stepančev, Svetozar Popović i Pal Tot Horgoši. Nadzorni Odbor: Nikola Jakovljević, Bela Đetvai i Milan Lazin. Overači zapisnika na jubilarnoj Skupštini bili su Vince Ladocki i Božidar Fogaraš a zapisničar je bio Ištvan Vamoš.

10. jula 1961. godine prema Ustavnoj transformaciji ukida se Opštinski Savez Sportova i istog dana se osniva Opštinski Savez Organizacija za Fizičku Kulturu (OSOFK) u Senti, kao stručna asocijacija po predstavničkom sistemu. Statut je predvideo da novi savez na teritoriji opštine sačinjavaju udruženje sportskih društava, sekcije: streljaštva, šaha, planinara i DTV «Partizan». Po predviđenom pravilniku upravni odbor je sačinjavalo 35 članova: dr. Pal Buranj – predsednik, Živko Bajić – sekretar, dr. Branko Perić, Dragoljub Živković, Ištvan Malatinski, Lajoš Nađ Meljkuti, Ištvan Kevago, Magdolna Beretka, Ištvan Gero, Pal Tot Horgoši, Laslo Nađ Meljkuti, Zoltan Verešbaranji, Laslo Gordan, Jožef Marton, Milan Živković, Milorad Preradov, Mikloš Boroš, Lajoš Tot, Erne Kalmar, Lazar Anđelić, Julija Bene, Božidar Fogaraš, Dragić Todorović, Đerđ Kereši, Nandor Boroš, Endre Javorski, Kelemen Deak, Geza Kalamar, Danilo Boljanović, Dragoslav Đurić, Janoš Kovač, Bogdan Lučić i Ištvan Danji – članovi. Nadzorni Odbor su sačinjavali: Stevan Bakalić, Đula Barašić i Kosta Adamov.

1962. godine svi klubovi koji su bili u okviru SD »Senta» postali su samostalni klubovi ili su se utopili u radničke sportske igre ili su prestali sa radom.

01.08.1965. na predlog skupštine grada Sente u okviru Saveza osniva se radna zajednica među prvima u Vojvodini.

1973. godine usvojen je novi Ustav Jugoslavije na X kongresu SKJ. I u sportskom životu su izvršene bitne izmene. Sportske grane su razvrstane na bazične, kvalitetne, popularne i rekreativne.

28. septembra 1973. godine u Senti je na osnovu novih uredbi osnovana je Samoupravna Interesna Zajednica za fizičku kulturu, među prvima u Potiskom regionu. Delokrug i zadatak joj je bio da radničko samoupravljanje još više dođe do izražaja. Za predsednika skupštine je izabran Tihomir Ivković, za potpredsednika Obren Avdalović, za sekretara Božidar Fogaraš (kasnije sekretarske poslove je obavljao Svetozar Radonjić - Crni). Za predsednika Izvršnog Odbora izabran je Jevta Zarić, a članovi su bili: Vladislav Jovanović – Moša, Laslo Vereš, Dušan Vukov, Đeze Reinholz, Ištvan Farkaš, Janoš Fekete, Živko Bajić, Lajoš Nađ Meljkuti, Imre Birkaš, Laslo Rudič, Zoran Urošević i Emil Lukačević. Za predsednika Nadzornog Odbora izabran je Jožef Majoroš, za članove: Nandor Sloboda, Mikloš Lendel, Imre Belec i Geza Kečkeš.

OSOFK je na svojoj konferenciji održanoj **15. decembar 1973.** godine prešao na delegatski sistem na osnovu novih zakona. Na teritoriji opštine Senta radile su sledeće sportske organizacije pokrivši 12 sportskih grana sa 1541 sportista (1130 muških i 411 žena):

1 Zajednički opštinski fudbalski savez.

Ovaj savez je objedinjavo rad svih fudbalskih klubova iz pet opština: Senta, Ada, Kanjiža, Čoka i Novi Kneževac, a po jedan klub daju opštine: Bečež, Novo Miloševo i Kikinda, sa ukupno 26 klubova. Klubovi su podeljeni u A i B lige.

2 Savez fudbalskih sudija opštine Senta.

U sastavu fudbalskog saveza radio je i savez fudbalskih sudija čiji je glavni zadatak bio delegiranje sudija za suđenje utakmica na teritoriji ovog saveza.

3 Aktiv nastavnika za fizičko vaspitanje.

U ovu aktivu spadali su svi nastavnici i profesori za fizičko vaspitanje. Njihov delokrug rada sastojao se u organizovanju osnovno i srednjoškolsko takmičenje, prvenstva u pojedinim sportskim granama koja su predviđena nastavnim planom i programom za fizičko vaspitanje po školama kao i u programu Sportske Olimpijade Školske Omladine Vojvodine (SOŠOV)

4 DTV «Partizan», Senta

Zadovoljenju potreba fizičke kulture za masovnom bazom služio je DTV «Partizan» koji je pokušavao objediniti rad kategorija svih uzrasta.

5 Streljački odbor Senta	13 Fudbalski klub, Senta
6 SD «Radnički», Tornjoš	14 Fudb. klub «Kristal», Senta
7 SD «Sloboda», Gornji Breg	15 Fudb. klub «Žitopromet», Senta
8 Atletski klub, Senta	16 Rukometni klub, Senta
9 Plivački klub, Senta	17 Košarka. klub «Mladost», Senta
10 Rvački klub, Senta	18 Šahovski klub, Senta
11 Kuglaški klub, Senta	19 Konjički klub «Edšeg», Kevi
12 Stono teniski klub, Senta	20 Hokej na travi «Elektrovojvodina», Senta

Zaključci Izvršnog biroa predsedništvo SKJ XI. sednice CK SKJ, 52-56 sednice PK SKV i VI. Sednica konferencije Saveza organizacije za fizičku kulturu Vojvodine 1974. i 1975. godine jasno je prezentirao da – fudbaleri u nižem stepenu takmičenja ostaju potpuno amateri. Profesionalizam je dozvoljen samo u prvoj saveznoj fudbalskoj ligi – vrhunski sportisti se rangiraju:

- 1 zaslužni sportista Jugoslavije
- 2 internacionalni razred
- 3 savezni razred

Sportisti koji se rangiraju u gore navedenim razredima, imaju pravo na stipendiju radi školovanja odnosno sportsko usavršavanje.

21. februar 1976. godine SOFK je održao svečanu sednicu povodom 30 godina fizičke kulture u Senti na kojoj je dat osvrt na početne teškoće, razvoj i napredak sporta, sportskih grana, sportskog

udruženja, društva i klubova u opštini. U svakoj opštini važnu ulogu su uvek imali sportski objekti. Za proteklih 30 godina posle II svetskog rata na polju fizičke kulture u odnosu na sportske rezultate izgradilo se malo novih sportskih objekata a koristili su se oni koje je opština odredila:

1947. godine bokseri, rvači i dizači tegova dobili su veliku jevrejsku sinagogu za trening (na mestu današnjeg zdravstvenog centra gde je apoteka i zubna ambulanta).

1948. godine vršilo se uređenje atletske staze i potrebnih objekata za atletiku i kako-tako je osposobljen i fudbalski teren.

1951. godine izgrađen je prvi bazen u Narodnoj bašti (33 x 17 m).

1957. godine fudbalski teren u Narodnoj bašti dobija novi travnjak koji je i dan-danas spada među najbolje u Vojvodini. Iste godine je osposobljen i fudbalski teren bivšeg «Radničkog», kasnije «Bočkai», pored kanala kao pomoćni fudbalski teren. Vremenom i bacači diska i kladiva su ga koristili i koriste taj teren.

1958. godine DTV»Partizan» dobija malu jevrejsku sinagogu u ulici Boška Jugovića 21, gde je kasnije u dvorištu izgrađeno rukometno i košarkaško igralište.

1960. godine u III mesnoj zajednici izgrađeni su fudbalski i rukometni tereni.

1962. godine je bivša sala za balove i pozorišne predstave zanatske komore, preuređena je za sportsku upotrebu cele opštine koje su kasnije koristili i koriste stono teniseri. Iste godine izgrađena je jednostazna kuglana u domu JNA i predata 22. decembra.

1966. godine je izgrađena tribina na stadionu u Narodnoj bašti na istočnoj strani.

1974. godine podignut je mali bazen (25 x 12,5 m) u Narodnoj bašti.

1975. godine u Tornjošu su izgrađena tri bazena

U proteklom periodu izgrađeni su fudbalski tereni u okviru AIK šećerana «Kristal» i «Žitoprometu» pa i u Keviju, Tornjošu, Gornjem Bregu, Orompartu i Bogarašu.

U narednim godinama jako malo sportskih objekata je bio izgrađen. 22.08.1979. godine su predali plastičnu unitan atletsku stazu u stadionu. 1981. godine je predato olimpijski bazen a Narodnoj bašti. 10.06.1983. godine su predali automatsku kuglanu. U Setni do 2006. godine ne računajući strelište, što je Streljački klub

Queen sam izfinansirao, ništa novo nije napravljeno, a više puta nije bilo ni novaca za adaptacije postojećih sportkih objekata.

1978. godine opštinski Savez (SOFK) je svoju delatnost kategorizovao i razvrstao na osnovni, kvalititeni, masovni i rekreativni smer.

OSOFK i sportske organizacije **19. januara 1980.** godine prelaze na kolektivno rukovođenje i na samokritički osvrt na svoj rad. Na teritoriji opštine radilo je 20 klubova, 2 udruženja i 1 savez sa 2389 članova (sportisti, treneri, sudije i rukovodioci).

OSOFK su sačinjavali: stono teniski, atletski, rvački, rukometni, fudbalski, košarkaški, šahovski, plivački, vaterpolo klub, hokej na travi «Elektrovojdovina», FK «Žitopromet», FK «Kristal», rukometni klub «Tekstilac» (svi iz Sente), FK «Mladost» (Bogaraš), FK «Sloboda» (Gornji Breg), FK «Radnički», šahovski klub «Radnički», rukometni klub «Radnički» (svi iz Tornjoša) FK «Kalas», konjički klub «Edšeg» (svi iz Kevija), sportsko društvo DTV «Partizan» i Udrženje Sportskih Ribolovaca (Senta) i zajednički opštinski fudbalski savez «Senta».

Savez, udruženje i klubovi su od prelaska na kolektivno rukovanje imali posebna rukovodstva.

10. oktobra 1981. godine Predsedništvo Konferencije SOFK je održao svečanu sednicu povodom 25 godina svog postojanja i rada. U izveštaju je dat detaljan opis značajnih uspeha sportskih klubova i pojedinaca kao i stanja objekata za fizičku kulturu. Na teritoriji opštine Senta radila je 22 osnovna fiskulturna organizacija koje su bile udružene u SOFK (20 klubova, 1 udruženje i 1 društvo). Klubovi, društvo i udruženje imali su 2621 člana. Fudbalskih klubova bilo je 7, šahovskih 3, rukometnih 2, atletskih, rvačkih, košarkaških, stono teniskih, plivačkih, vaterpolskih, hokej na travi i kajak-kenu 1, 1 udruženje (sportski ribolov) i 1 društvo (DTV «Partizan»). Na kraju sednice podeljene su nagrade i priznanja najistaknutijim sportistima, trenerima, sportskim radnicima i radnim organizacijama.

1988-1989. godine SIZ za fizičku kulturu je polako prestao da funkcioniše a njegovu ulogu je opet preuzo SOFK.

Početak 1990. godine, zbog poznatih političkih događaja u našoj zemlji (raspada Jugoslavije), doneti su novi zakoni i propisi u interesu očuvanja i omogućavanja daljeg razvoja sporta i fizičke kulture u novonastaloj situaciji. Pod uticajem novih regulativa 16. aprila 1993. godine Opštinski savez za fizičku kulturu (OSOFK) izradio je novi statut i promenio ime na Sportski Savez opštine Senta (SSOS). Predsednik je bio Ištvan Urban a sekretar Radovan Krivokapić.

17. decembra 1996. godine najzad je objavljen, odavno očekivan, zakon o sportu.

12. novembra 1999. godine na skupštini SSOS prihvaćen je novi prečišćeni statut sa korekcijama novih zakonskih propisa.

03. maja 2002. godine Upravni Odbor SSOS je održao svečanu sednicu povodom 120 godina sporta u Senti. U izveštaju je dat detaljan i globalan opis od zvaničnog početka, poteškoća, opstanka, razvoja i uspeha do 2002. godine. Svakom je postalo jasno da sportski period od 120 godina ne može biti podeljen na neku davnu prošlost i bližu sadašnjost već da se mora posmatrati kao jedna celina. Sadašnjost ni u sportu nemože biti pravilno objašnjena bez razumevanja i razotkrivanja prave prošlosti. U izveštaju su posebno istaknuti pojmovi, ciljevi, zadaci i značaj sportskih društava, udruženja i klubova u različitim istorijskim periodima.

Na kraju svečane sednice podeljene su priznanja.

28.08.2002. godine u prostorijama SSOS (ul. Boška Jugovića 24) svečano je otvorena stalna izložba sa fotografijama gde je bila prezentovana istorija senčanskog sporta od 1882. do 2002. godine.

11.09.2002. na dan grada SSOS je dobio najveće gradsko priznanje „Pro urbe” za svoj grad ostvaren na sportskom polju.

10.07.2003. godine SSOS je otvorio stalnu, aktuelnu izložbu na panou u Evženu gde su uvek bila prezentovana aktuelna sportski događaji (jubileji klubova, memorijalna takmičenja i utakmice, radničke i školske sportske delatnosti itd.).

Tokom **marta 2006.** godine SSOS je iz ulice Boška Jugovića 24 prešao u prostorije bivšeg doma JNA u ulicu Adanska broj 7.

U 2006. godini Sportski Savez Opštine Savez ima udruženih 28 klubova pokrivajući 20 sportskih grana sa ukupno 1377 članova (1193 takmičar, 52 trener, 132 sudija). Deo navedenih klubova je odmah osnovan kao klub, dok su ostali kasnije postali klubovi iz raznih sekcija. Svi su radili i rade i dan danas, neki sa malim prekidima:

1 Senćanski Atletski Klub	osnovan: 1882.
2 Kuglaški klub, Senta	osnovan: 1889.
3 Teniski klub, Senta	osnovan: 1903.
4 Fudbalski klub, Senta	osnovan: 1905.
5 Rvački klub, Senta	osnovan: 1924.
6 Željeznički vaterpolo klub, Senta	osnovan: 1930.
7 Željeznički plivački klub, Senta	osnovan: 1930.
8 Stonoteniski klub, Senta	osnovan: 1930.
9 Željeznički šahovski klub, Senta	osnovan: 1932.
10 FK Radnički, Tornjoš	osnovan: 1947.
11 Udruženje sportskih ribolovaca, Senta	osnovan: 1949.
12 FK »Sloboda«, Gornji Breg	osnovan: 1949.
13 Rukometni klub, Senta	osnovan: 1958.
14 Šahovski klub »Radnički«, Tornjoš	osnovan: 1968.
15 Karate klub »Partizan«, Senta	osnovan: 1974.
16 Gimnastički klub »Linea«, Senta	osnovan: 1992.
17 Bodi-bilding klub »Titan«, Senta	osnovan: 1994.
18 Kung-Fu Wu Shu, Senta	osnovan: 1995.
19 Streljački klub »Queen«, Senta	osnovan: 1999.
20 Karate klub, Senta	osnovan: 2000.
21 Košarkaški klub, "Senta 2000"	osnovan: 2000.
22 Košarkaški klub »Basket Star«, Senta	osnovan: 2001.
23 Košarkaški klub Plavi Koš, Senta	osnovan: 2001.
24 Karate klub »Shotokan DO«, Senta	osnovan: 2001.
25 Streljački klub, Senta	osnovan: 2002.

26 Plesni klub Flamenco, Senta	osnovan: 2003.
27 Kajakaški klub »Tisin Cvet«, Senta	osnovan: 2005.
28 Budo-Aikido, Senta	osnovan: 2005.

Rukovodstvo SSOS u 2006. godini:

Predsednik Skupštine Ambruš Seleš, potpredsednik Olivera Radenković, predsednik nadzornog odbora Laslo Lerinc, predsednik upravnog odbora Jožef Tertei, potpredsednik upravnog odbora Milan Radonjić, članovi upravnog odbora: Đula Bala, Klara Branovački, Zoltan Krebs, Dragan Todorović, Miodrag Vujadinović, Aleksandar Zelić i Arpad Kiš Bičkei.

Savez Sportova je od 1956. godine, u skladu sa važećim zakonskim propisima, promenama kao i nazivima, imao je sledeće predsednike i sekretare: 1956. dr. Pal Buranj – predsednik i Živko Bajić – sekretar, 1958. Janoš Kubat – sekretar, 1961. Pal Tot Horgoši – predsednik, 1964. Božidar Fogaraš – sekretar, 1973. Jožef Tertelji – predsednik, 1976. Karolj Montanji – predsednik, 1978. Ištvan Vamoš – sekretar, 1981. Vladan Bogetić – predsednik, 1982. Pantelija Matić – predsednik, 1985. Radovan Krivokapić – predsednik, 1988. Ištvan Urban – predsednik, 1989. Radovan Krivokapić – sekretar, 1997. Jožef Bin – predsednik, 1999. Laslo Taboroši – sekretar, 2001. Valerija Varga Futović – predsednik upravnog odbora, 2005. Ambruš Seleš – predsednik skupštine, 2005. Jožef Tertei – predsednik upravnog odbora.

3. RADNIČKI I ĐAČKI SPORT PRI SPORTSKIM SAVEZIMA

Uz poštovanje aktuelnih zakonskih propisa, počev od sreskog sportskog saveza do sportskog saveza, pored okupljanja, staranja i koordiniranja u savezima vodile su se i vode delatnosti radničkih sportskih igara i školskog sporta.

Radničke sportske igre

Prvi deo radničkih sportskih igara, kada su one zaživele, trajao je do kraja 1950-ih godina. Sa omasovljenjem opštinskih prvenstava takmičenja su prešla na međuopštinski nivo. Sledeća preduzeća, firma i ustanova su bila najaktivnija: Žitopromet, Tekstilna fabrika, Krojačka zadruga „Napredak”, Štamparija „Udarnik” Komunalna banka, „Tisa” Industrija nameštaja, Zemljoradnička zadruga, prosvetni radnici, „Borac” doma JNA, Molersko farbarska zadruga, L.T.A. „Bačka”, Grafičari, Elektrobačka, „Merkur” udruženje zanatlija, Auto moto društvo, „Hermelin”, zdravstveni radnici, „Slavija”, Sreski sud Senta, Građevinsko preduzeće „Rad”, Građevinsko preduzeće „Panonija”, „Transport”, „Mašinoremont”, DTD, Tamp, Elektrovojvodina i Ciglana. 1965. godine počeo je MORSI (međuopštinske radničke sportske igre) između opština Ada, Bečej, Čoka, i Senta i trajale do 1991. godine. Takmičenje je održavano svake godine u oktobru u čast oslobođenja potiskog regiona (II svetski rat). Radnički sport je 1970-ih godina dostiga nivo koji je omogućio organizovanje zonskih takmičenja. Iz ovih je izrasla radnička sportska olimpijada koja je počela od 1975. godine i uz četvorogodišnju organizaciju traje i danas. Do sada je održano 8 olimpijada. Senčani su se isticali ne samo u svojoj zoni već više puta su bili najbolji i na nivou Vojvodne. Osvojili su 51 medalje (15 zlatnih, 18 srebrnih i 18 bronzanih). Program radničkih olimpijada počinje sa opštinskim prvenstvima. Prvaci opština učestvuju na zonskim takmičenjima i takođe prvaci učestvuju na olimpijadi ili na prvenstvu Vojvodine.

Školski sport

Organizovani đачki sport se javlja krajem 1960-tih godina kada se došlo do stava da se i učenici međusobno takmiče između opština. Iz ove ideje je izrasla đачka olimpijada koja je prvi put organizovana 1970. godine. Šest puta su održane đачke olimpijade (SOŠOV). Senćanski osnovno i srednjoškolski su ukupno osvojili 243 medalje (107 zlatnih, 81 srebrnih, 55 bronzanih). Opštinska sportska tradicija se dokazala i uspesima na đачkim olimpijadama. Plivači su osvojili 91 (33, 29, 29), atletičari 78 (26, 33, 19), rvači 43 (31, 10, 2), stono teniseri 25 (15, 5, 5), košarkaši 2 srebrne, šahisti i rukometaši po jednu zlatnu, strelci i gimnastičarke po jednu srebrnu medalju. Ovi rezultati su bili na visokom nivou i u pokrajini. Više puta senćani su osvojili sveukupan plasman ili su bili među najboljima kod rangiranja škola u Vojvodini. Osvajači medalja na đčkim olimpijadama kasnije su postali najbolji i na državnim prvenstvima, neki su bili reprezentativci i osvajači medalja na različitim međunarodnim takmičenjima i prvenstvima.

Svi treneri, nastavnici i sportski radnici su smatrali da je đčka olimpijada bila izuzetno korisna ne samo zbog bavljenja velike mase sa fizičkom kulturom već je to bila dobra prilika za izbor budućih šampiona po sportskim granama.

Posle prestanka đčkih olimpijada u Vojvodini, sredinom 1990-ih godina, pokrenuto je slično takmičenje na republičkom nivou pod imenom OŠIS (Olimpijske školske igre Srbije).

4. EKIPNI I POJEDINAČNI USPEŠI KLUBOVA UDRUŽENIH U SPORTSKE SAVEZE

Ekipni rezultati

Klubovi koji su postali ekipni seniorski prvaci države:

1 Stono teniski klub je 1973. 1974. 2003. 2004. 2005. i 2006. godine osvojio seniorsko ekipno državno prvenstvo. Sastav ekipe iz 1973. i 1974. godine: Eržebet Korpa, Aniko Der, Margit Bakoš i Valerija Prikidanovič. Trener: Bela Sel.

Sastav ekipe iz 2003-2006. godina: Marta Poljak, Ema Rečko, Gabrijela Feher, Marta Teke, Gabrijela Crnković, Timea Horvat, Brigita Barlog Mirković, Katalin Markuš. Trener: Zoltan Melik.

2 Rvački klub je 1983. 1984. i 2003. godine osvojio seniorsko ekipno državno prvenstvo. Sastav ekipe (1983-1984): Zoltan Šuranji, Bela Renko, Zoltan Sorad, Laslo Zerge, Geza Sabo Paloc, Nandor Sabo Paloc, Bela Kereši, Igor Prikidanovič, Karolj Kopas, Čaba Majoroš, Jožef Tertei, Ištvan Semeredi, Jožef Beviz, Ferenc Višnjei, Ferenc Čuzdi, Nandor Olajoš i Dušan Vukov. Trener Laslo Horvat.

Sastva ekipe iz 2003. godine: Sabolč Futo, Norbert Futo, Akoš Molnar, Robert Sarka, Ištvan Rekovič, Laslo Horvat, Kristijan Fris, Kristijan Horvat, Igor Balo, Erik Farkaš, Robert Fodor, Robert Benko, Antal Vamoš, Bela Renko i Karolj Kopas. Trener: Karolj Kopas.

3 Atletski klub je 1981. i 1982. godine osvojio seniorsko ekipno državno prvenstvo.

Sastav ekipe: Aniko Puškaš, Aniko Šoš, Valerija Šoš, Agneš Kalaji, Judit Kalaji, Marta Majoroš, Agneš Poljak, Marta Gozo, Borbala Menjhart, Vera Predojev, Jela Predojev, Kornelija Gion i Eržebet Sabo. Treneri: Radovan Krivokapić, Laslo Taboroši i Karolj Kočiš.

4 Sreljački klub »Queen« je 2004. godine postao ekipni prvak SCG u AM Trapu. Sastav ekipe: Dejan Mihajlović, Rade Pavlović, Bela Molnar, Miloš Pavlović i Petar Milosavljević.

Ostali značajniji klubski rezultati:

1 Fudbalski klub »Senta« je 1950. godine i u 1965/66. sezoni postao prvak Vojvođanske lige. 1951. godine igrali su u Srpskoj ligi (današnja II liga).

2 Kuglaški klub »Senta« je 1999. i 2002. godine pobedio u I/b saveznoj ligi i igrao u I/a ligi. U sezoni 2005/06. bili su II na kupu SCG.

3 Vaterpolo klub »Senta« je 1972. i 1984. godine ušao u II saveznu ligu. 2002. godine vaterpolistkinje su bile II na ekipnom prvenstvu države za dame. 2004. godine muškarci su osvojili II mesto u II muškoj saveznoj ligi.

4 Košarkaški klub »Senta« je 1983. godine osvojio III mesto na ekipnom prvenstvu Jugoslavije za kadetkinje. 1995. godine pionirke su bile prve na ekipnom prvenstvu Jugoslavije. U sezoni 2002/03 muška seniorska ekipa izborila je pravo učešća u II srpskoj ligi (za mušku ekipu to je bio najviši rang kada se govori o košarci u Senti).

5 Rukometni klub »Senta« je 1965-1969. godine igrao u II saveznoj ligi – grupa sever. 1981. godine ženska ekipa je ušla u II saveznu ligu gde su se takmičile ekipe iz Vojvodine, severne Srbije, istočne Hrvatske i Bosne.

6 Plivački klub »Senta« je 1986. godine osvojio kup Vojvodine.

7 Karate klub „Partizan” 2005. godine osvojio juniorsko ekipno prvenstvo SCG u katama.

8 Udruženje sportskih ribolovaca je 2001. godine osvojilo kup Srbije i bili su V na kupu SRJ.

9 Fudbalski Klub »Radnički« iz Tornjoša je u sezoni 2001/02 ušao u subotičku ligu a 2005/06 u vojvođansku ligu – grupa sever.

Pojedinačni rezultati

Senta je poznata kao večni grad omladinaca na sportskom polju jer sportisti, prelaskom u seniorsku kategoriju, obično odlaze zbog: školovanja na fakultetima, sopstvene egzistencije ili iz drugih razloga prelaze u druge klubove ili napuštaju grad. Zato treba uvek naći nove talente koji će biti dostojni svojim prethodnicima.

Senčanski takmičari-ke su osvojili više balkanskih, mediteranskih, evropskih, svetskih i olimpijskih medalja kao i plasmane na evropskim i svetskim kupovima u državnim bojama. Svi su oni počeli svoju karijeru u Senti pa su ostali ili su prešli u druge klubove, čak i države ali su uvek ostali »senčani«. Pored osvajača medalja bilo je više takmičara koji su samo plasman osvojili na pomenutim takmičenjima ali zaslužuju da budu spomenuti jer su svojim doprinosom prvobitno uvećali svoju sportsku granu a pored toga razneli senčansko ime širom sveta.

Iz sportskih klubova koji su udruženi u sportski savez sledeći takmičari su bili najuspešniji na međunarodnoj sceni:

1 **Bodza Karolj** (1960) – bodi bilding. Iz Sente je prešao u budimpeštanski »Spartak«. 1993. II mesto na amaterskom SP, 1989. I mesto na EP, 1994. II mesto, 1995. III mesto na mediteranskom prvenstvu i II mesto na balkanskim prvenstvima.

4 **Boroš Tamara** (1977) – stoni tenis. Iz Sente je prešao 1993. u zagrebačku „Mladost” pa u budimpeštansku „Statistiku” pa danas opet trenira i živi u Zagrebu. 1995. I mesto na juniorsko EP, II mesto na juniorskom SP, 1998. II mesto na seniorskom EP, 2000. III mesto ekipno EP, 2002 i 2003 godine prvo mestu u parovima na EP, 2002 prvo mestu na top Evrope, učesnik olimpijskih igara 2000. i 2004. godine.

3 **Buranj Eva** (1947) – atletika. 1996. III mesto na balkanskim prvenstvima (80 m pr).

4 **Cabafi Đerd** (1964) – plivač. Iz Sente je otišao 1981. godine u beogradski „Partizan”, „Crvena Zvezda” pa u splitski „Brodomerkur”. 1978. I mesto (4 x 100 m kraul i 4 x 100 mešovito)

na balkanskim prvenstvima. Iste godine III mesto na mediteranskim igrama (4 x 100 m kraul), 1990. tri I mesta na balkanskim prvenstvima (100 m kraul, 4 x100 m kraul, 4 x 100 m mešovito), i III mesto na 50 m kraul.

5 **Danko Ištvan** (1947) – atletika. 1966. III mesto na juniorskom EP (4 x 400 m), iste godine II mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima (4 x 400 m)

6 **Dimić Tomislav** (1987) – karate. Prvak na Evropskom i Svetskom kupu u organizaciji IKA 2001-2002. godine u katama i u borbi

6 **Domanj Žofija** (1988) – šah. 2006. I mesto na ekipnom juniorskom EP kao član mađarske reprezentacije (ima dvojnu registraciju).

7 **Eperješi Laslo** (1983) – atletika. 2002. III mesto na balkanskom prvenstvu (kladivo).

8 **Erdelji Silvija** (1978) – stoni tenis. 1996. I mesto u mešovitim parovima na juniorskom EP.

9 **Fehér Gabrijela** (1988) – stoni tenis. 2003. II mesto u parovima na juniorskom SP, 2006. I mesto u mešovitim parovima i III mesto u parovima na juniorskom EP, 2001. III mesto u mešovitim parovima na kadetskom EP, 2002. III mesto u pojedinačno, u parovima, mešovitim parovima na kadetskom EP, 2003. III mesto u mešovitim parovima na kadetskom EP, 2005. III mesto u parovima na juniorskom EP, 2003. III mesto pojedinačno i ekipno na balkanskim prvenstvima, 2005. II mesto pojedinačno, III mesto u parovima i u mešovitim parovima na juniorskom balkanskom prvenstvu.

10 **Fekete Laslo** (1978) – kuglanje. 1990. II mesto u parovima na juniorskom SP, 2000. III mesto ekipno seniorsko SP.

11 **Fekete Žužana** (1986)-vaterpolo. 2005. učestvovala na seniorskom EP u B grupi.

- 12 **Fodor Robert** (1976) – rvanje. 1990. III mesto na kadetskom SP.
- 13 **Fris Kristijan** (1984.) – rvanje. 2002. III mesto, 2003. I mesto na juniorskom EP, 2005. I mesto na mediteranskim igrama.
- 14 **Futo Norbert** (1979) – rvanje. 1996. II mesto na juniorskom SP, 1995. III mesto na kadetskom SP, 1996. I mesto na balkanskim prvenstvima, 2001. II mesto na mediteranskom prvenstvu (2001. bio je član kanjiškog »Potisja«).
- 15 **Gere Valerija** (1963) – šah. 1980. XI mesto na juniorskom EP, 1982. XII na juniorskom svetskom kupu
- 16 **Gopić Olga** (1966) – stoni tenis. 1983. I mesto ekipno i u ženskim parovima na mediteranskim igrama.
- 17 **Gozo Marta** (1951) – atletika. 1983. II mesto, 1983. III mesto na evropskom kupu.
- 18 **Heredi Karolina** (1983) – atletika. 2001. III mesto na seniorskim balkanskim prvenstvima (4 x 400 m), iste godine na juniorskim balkanskim prvenstvima II mesto (4 x 100 m) i III mesto (4 x 400 m).
- 19 **Horvat Laslo** (1950) – rvanje. 1970. II mesto na balkanskim prvenstvima.
- 20 **Juhas Jožef** (1957) – stoni tenis. 1973. I mesto ekipno na mediteranskim igrama, 1974. III mesto u parovima na EP, 1974. I mesto ekipno i u parovima i III mesto pojedinačno na balkanskim prvenstvima.
- 21 **Juhas Jožef** (1960) – rvanje. 1980. III mesto na balkanskim prvenstvima.
- 22 **Kečkeš Ištvan** (1947) – atletika. 1961. i 1962. III mesto na balkanskim prvenstvima (skok u vis)

23 **Konjović Đorđe** (1931) – košarka. Iz Sente je prešao u beogradski „Crvena Zvezda”. 1954. učestvovao je na SP (XI mesto), 1955. na EP (VIII mesto). Bio je prvi igrač visok preko 2 metra u jugoslovenskoj reprezentaciji.

24 **Kopas Karolj** (1958) – rvanje. 1983. I mesto na mediteranskim igrama, 1978. III mesto na balkanskim prvenstvima, učesnik olimpijskih igara 1984.

25 **Korpa Eržebet** (1954) – stoni tenis. 1976. I mesto pojedinačno, u parovima i ekipno i III mesto na Univrzijadi, 1973. I mesto pojedinačno i u parovima na mediteranskim igrama, 1973. I mesto ekipno, u parovima, u mešovitim parovima, II mesto pojedinačno, 1974. I mesto u parovima, 1975. I mesto ekipno i II mesto u mešovitim parovima na balkanskim prvenstvima.

26 **Korpa Ištvan** (1945) – stoni tenis. Iz Sente je 1966. godine prešao u ljubljansku »Olimpiju« pa u Nemačku. 1965. 1969. i 1971. III mesto ekipno na SP, 1962. I mesto, 1964. 1970. 1972. II mesto, 1966. i 1968. III mesto ekipno, 1970. II mesto, 1972. III pojedinačno, 1962. II, 1966. III mesto u parovima, na seniorskom EP, 1962. I mesto ekipno, pojedinačno i u parovima na juniorskom EP, 1969. I mesto ekipno i pojedinačno na mediteranskim igrama, 1966. i 1969. I mesto ekipno, 1969. I mesto pojedinačno, 1964. 1966. i 1969. I mesto u parovima na balkanskim prvenstvima.

27 **Krivokapić Marko** (1977) – rukomet. Iz Sente je prešao u Kać pa u Sintelon (Bačka Palanka), portugalsku Teneriffe i u BM Grannolres u Španiju. 1998. godine je postao ekipni juniorski prvak Evrope.

28 **Krivokapić Milorad** (1980) – rukomet. Iz Sente je prešao u Kać pa u PICK Seged. 1998. godine je postao ekipni juniorski prvak Evrope.

29 **Krivokapić Radivoje** (1953) – rukomet, Iz Sente je prešao u Potisje Ada pa u Partizan Beograd, Kolinska Ljubljana a karijeru je

završio u Španiji. 1976 - učesnik olimpijske igre. 1978. – učesnik SP-a. Iste godine bio je proglašen za najboljeg igrača sveta.

30 **Lučić Viktor** (1955) – stoni tenis. 1972. III mesto muški parovi na juniorskom EP, 1976. II mesto ekipno i mešovitim parovima, III mesto u muškim parovima na Univerzijadi.

31 **Majoroš Čaba** (1962) – rvanje. 1980. I mesto na juniorskom SP, 1982. III mesto na juniorskom EP i I mesto na balkanskim prvenstvima, 1983. I mesto na mediteranskim igrama.

32 **Majoroš Janoš** (1971) – kuglanje. 2002. VI mesto ekipno i XVIII u parovima na SP.

33 **Mataruga Marko** (1952) – rvanje. 1970. I mesto, 1972. II mesto na juniorskom EP, 1971. II mesto, 1972. III mesto na balkanskim prvenstvima.

34 **Menjhart Borbala** (1945) – atletika. 1983. I mesto, 1982. II mesto na evropskom kupu, 1979. III mesto na mediteranskim igrama (koplje).

35 **Mijatov Bojan** (1980) – rvanje. 1996. I mesto na balkanskim prvenstvima. Iz Sente je prešao u „Vojvodinu” iz Novog Sada i postigao: 2000. I mesto juniorsko EP, III mesto na juniorskom SP, 2002. II mesto na Univrzijadi.

36 **Nađ Abonji Judit** (1984) – atletika. III mesti na evropskom kupu (disk).

37 **Nemet Hajnalka** (1981) – atletika. 1995. III mesto, 1998. II mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima (4 x 100 m).

38 **Neogradi Valerija** (1944) – atletika. 1961. I mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima (80 m pr)

39 **Palković Ferenc** (1906) – rvanje. Iz Sente je prešao u zagrebački »Herkules«. 1932. i 1933. II mesto, 1936. i 1937. III mesto na

balkanskim prvenstvima, učesnik olimpijskih igara 1928. i EP 1927. godine.

40 **Perović Cveta** (1936) – atletika. 1954. II mesto na balkanskim prvenstvima (kugla).

41 **Prikidanovič Eva** (1986)-vaterpolo. 2005. učestvovala na seniorskom EP u B grupi.

42 **Puškaš Aniko** (1965) – atletika. 1983. III mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima (4 x 100 m).

43 **Puškaš Aniko** (1984) – atletika. 2001. III mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima (4 x 400 m)

44 **Rečko Ema** (1986) – stoni tenis. 2000. III mesto ekipno na kadetskom EP, 20003. II mesto ekipno na juniorskom EP, 2002. I mesto ekipno, II mesto u parovima i III mesto pojedinačnim na juniorskim balkanskim prvenstvima, 2003. II mesto ekipno na seniorskim balkanskim prvenstvima, II mesto ekipno i u parovima i III mesto pojedinačno iste godine na juniorskim balkanskim prvenstvima, 2004. II mesto ekipno, u parovima i u mešovitim parovima na seniorskim balkanskim prvenstvima, 2005. I mesto ekipno i u parovima i II mesto u mešovitim parovima na balkanskom prvenstvu.

45 **Renko Bela** (1966) – rvanje. 1986. I mesto, 1984. II mesto na juniorskom EP, 1984. i 1985. III mesto na balkanskim prvenstvima.

46 **Roganović Novak** (1932) – fudbal. Iz Sente je prešao u novosadsku »Vojvodinu«. 1960. I mesto na olimpijskim igrama sa državnom reprezentacijom.

47 **Sabo Paloc Nandor** (1960) – rvanje. Iz Sente je prešao u zrenjaninski „Proleter” pa u beogradski „Radnički”. 1987. II mesto na SP, 1990. II mesto na svetskom kupu, 1987. i 1997. I mesto, 1991. II mesto na mediteranskim igrama, 1980. III mesto na juniorskom

EP, 1979. II mesto, 1978. III mesto na balkanskim prvenstvima, učenskih olimpijskih igara 1988. i 1992.

48 **Sel Žolt** (1984) – stoni tenis. 1999. II mesto ekipno na kadetskom EP, 2002. I mesto u mešovitim parovima, 2004. II mesto u mešovitim parovima na omladinskim balkanskim prvenstvima.

49 **Semeredi Ištvan** (1948) – rvanje. 1972. IV-V mesto na olimpijskim igrama, 1970. VI mesto (grčko-rimski stil), V mesto (slobodni stil) na SP, 1971. IV mesto na mediteranskim igrama, 1974. IV mesto na EP.

50 **Šoš Aniko** (1958) – atletika. 1975. 1976. 1977. II mesto na juniorskom, 1976. i 1977. III mesto na seniorskom balkanskom preventsvu (4 x 400 m).

51 **Šoš Valerija** (1961) – atletika. 1975. I, 1976. II, 1977. III mesto na balkanskom preventsvu (4 x 400 m)

52 **Teke Marta** (1983) – stoni tenis. 2002. I mesto ekipno, II mesto u mešovitim parovima, 2003. II mesto ekipno na seniorskom balkanskim prvenstvima.

53 **Tertei Jožef** (1960) – rvanje. 1984. III mesto na olimpijskim igrama, 1983. II mesto na SP, 1987. III mesto na svetskom kupu, 1986. I mesto, 1988. II mesto i 1982. III mesto na EP, 1983. I mesto na mediteranskim igrama, 1978. 1979. i 1980. III mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima.

54 **Tot Karolj** (1910) – rvanje. Iz Sente je prešao u zagrebački „Spartak” pa u „Herkules”. 1933. i 1934. II mesto, 1935. III mesto na balkanskim prvenstvima, učesnik olimpijskih igara 1936. godine i 1931. na EP.

55 **Varga Atila** (1978) – rvanje. 1996. II mesto na balkanskom preventsvu.

56 **Vranić Jelena** (1978) – sportski ribolov. 2000. VII mesto na ekipnom SP.

57 **Vukov Borivoje** (1929) – rvanje. Od 1950. je član beogradskog „Partizana”. 1958. II mesto na SP, 1963. I mesto na SP, učesnik olimpijskih igara: 1952. (VII – VIII mesto), 1956. (VI) i 1960. (IV). 1959. II mesto na mediteranskim igrama, III mesto na balkanskim prvenstvima 1960. 1961 i 1962. godine.

58 **Vukov Dušan** (1952) – rvanje. 1972. II mesto, 1970. i 1971. III mesto na balkanskim prvenstvima

59 **Vuković Smiljka** (1958) – atletika. 8 puta učesnica balkanskih prvenstava (IV mesto – kugla, disk).

60 **Zerege Laslo** (1960) – rvanje. 1983. II mesto na Univerzijadi, 1980. III mesto na juniorskom EP, 1978. II, 1979. i 1980. III mesto na juniorskim balkanskim prvenstvima.

61 **Živkov Marija** (1967) – košarka. 1984. II mesto na ekipnom kadetskom balkanskom prvenstvu.

Ovi ekipni i pojedinačni rezultati ne bi bili ostvareni bez požrtvovanog rada trenera. Posle II svetskog rata sledeći treneri su bili najistaknutiji koji su svoj rad obavljali i obavljaju volonterski ili profesionalno: Vladislav Jovanović – Moša, Andraš Muči, Janoš Kubat, Pal Bartok, Antal Gruik, Radovan Krivokapić, Pal Tot Horgoši, Vanjocki Đerđ, Harangozo Vilmoš, Lazar Anđelić, Slavko Milošević, Nikola Vukov, Sel Bela, Buza Šandor, Buranj Janoš, Rečko Laslo, Jožef Hever, Radivoj Azucki, Fogaraš Božidar, Kablar Branko, Ešeš Tibor, Cerna Imre, Milan Milić, Ladocki Vince, Todorović Branislav, Barati Ištvan, Ranko Stojković, Ananija Radonjić, Der Jožef, Ujvari Jožef, Barši Jene, Miodrag Stepančev, Bene Tamaš, Zoran Urošević, Bata Ognjenović ml., Tapiška Mihalj, Vladimir Birclin, Svetozar Borđoški, Jovica Stojšić, Horvat Ferenc, Fajka Nandor, Bekeš Ištvan, Soti Eržebet, Pinter Atila, Kovač Janoš, Rudič Laslo, Daloš Ferenc, Dušan Drašković, Božić Borivoje, Kerekeš Stevan, Borbelj Laslo, Ranko Žeravica, Janek Đerđ, Cabafi Elemer, Brindza Ištvan, Capko Mikloš, Markuš Ištvan, Mačko Karolj, Nenad Preradov, Bognar Andraš, Puškaš Maćaš, Veres Geza, Fekete Janoš, Saraz Šandor, Dragić Todorović, Milorad Vorgić, Nađ Mikloš, Sabo Jakab, Farkaš Laslo, Nenad Popov, Sabo Ferenc, dr. Đorđe Konjović, Feldi Jožef, Prikidanović Valeria, Sekeres Jožef, Miloš Milošević, Milanko Gardinovački, Prikidanović Nandor, Major Đerđ, Horvat Laslo, Nađ Abonji Lajoš, Tot Maćaš, Kočiš Karolj, Bajus Ištvan, Čabi Janoš, Deak Ištvan, Zombori Laslo, Malacko Tomislav, Taboroši Laslo, Menjhart Bela, Molnar Mikloš, Semeredi Ištvan, Kubat Igor, Božo Imre, Geleta Jovan, Roža Antal, Bala Đula, Loboda Mihalj, Vijatov Laslo, Šoti Mihaly, Farago Ivan, Žmukić Ivan, Žmukić Nikola, Gajda Atila, Tot Laslo, Melik Zoltan, Ujhazi Atila, Đura Ferenc, Hireš Ivan, Nađ Suzana, Igor Prutkov, Saša Prutkov, Šandor Valeria, Višnjei Ferenc, Aleksandar Živkov, Aleksandar Atlagić, Tertei Atila, Teke Korpa Eržebet, Milan Radonjić, Ezveđ Jožef, Sabo Paloc Nandor, Zerge Laslo, Kopas Karolj, Urban Jožef, Danilo Popov, Aleksandar Zelić, Marija Živkov, Nađ Klara, Jankelić Žiroš Aniko, Levai Laslo, Perić Goran, Bodza Karolj, Matok Ištvan, Horvat Atila i Gavranović Robert.

Sledeći senčani su učestvovali na olimpijskim igrama:

- 1928. Palkovič Ferenc (1906. rvač)
- 1936. Tot Karolj (1910. rvač)
- 1952. 1956, 1960. Vukov Borivoje (1928. rvač)
- 1960. Novak Roganović (1932. fudbaler)
- 1960. 1972. Pisar Jožef (1931. sportski novinar)
- 1972. Semeredi Ištvan (1948. rvač)
- 1976. Kubat Janoš (1930. sporstki novinar)
- 1976. Radomir Krivokapić (1953. rukometaš)
- 1976. 1988. i 1984 (zimska)
 - Buranj Endre (1943. sportski novinar i TV reporter)
- 1984. 1988. Tertei Jožef (1960. rvač)
- 1984. Kopas Karolj (1958. rvač)
- 1988. Sel Bela (1943. stonoteniski savezni kapiten)
- 1988. 1992. Sabo Paloc Nandor (1960. rvanje)
- 2000. 2004. Boroš Tamara (1977. stoni tenis)

Spartakovu nagradu kao najveće sportsko priznanje u Vojvodini dobili su sledeće senčanski pojedinci, klubovi i škole:

- 1977. Gimnazija «Moša Pijade»
- 1977. Vladislav Jovanović – Moša,
 - atletski trener i sportski radnik
- 1979. Menjhart Borbala – atletičarka
- 1979. Janke Đerđ – plivački trener
- 1980. Milan Milić – rvački trener
- 1980. Senčanski Atletski Klub
- 1981. Rvački Klub
- 1982. Tertei Jožef – rvač
- 1983. Radovan Krivokapić – atletski trener
- 1985. Semeredi Ištvan – rvač
- 1986. Sabo Paloc Nandor – rvač
- 1991. Bekeš Ištvan – nastvanik fizičke kultrure
- 1991. Osnovna škola «25. maj»

5. NASTANAK I POČETAK SPORTSKIH DISCIPLINA U SVETU I KOD NAS

Od zvaničnog početka senčanskog sporta (1882.) sve do današnjih dana u Senti su se pojavile sledeće sportske grane: veslanje, atletika, plivanje, gimnastika, dizanje tegova, streljaštvo, kuglanje, klizanje, biciklizam, mačevanje, konjički sport, boks, tenis, fudbal, hazena, rvanje, šah, vaterpolo, stoni tenis, odbojka, hokej na ledu, košarka, kajak-kenu, rukomet, hokej na travi, sportski ribolov, karate, bodi-bilding, sportski ples, kung-fu-vu-šu i ajikido.

Pomenute sportske discipline su se odomaćile i razvijale u različitim društvima, savezima i klubovima od 1882. godine i postali temelj za osnivanje društava i sportskih saveza posle II svetskog rata. «Najstarije i najstandardnije» sportske grane su ostale i dan-danas a nestale su one koje nisu imale snage za opstanak a bilo je i ima sportskih disciplina koje su se pojavile u Senti a iz nekih razloga nisu udružene u SSOS: ronjenje, bilijar, pejt-bol, planinarsko društvo, pikado, bič-volej, itd.

Veslanje

Veslanje kao igra i sport pojavljuje se redom u Egiptu, Grčkoj, Rimu, i Skandinaviji još u davnim vremenima. Prvo takmičenje je održano na Temzi u Londonu 1715. godine. Najpoznatija trka na svetu između Oksforda i Kembridža održana je 12.06.1829.

U Senti 1875. godine je formiran prvi nezvanični klub pod imenom „Regata Club”. Klub nije imao takmičarski već samo rekreacioni karakter i postojao je samo jednu sezonu.

Atletika

Prve organozovane atletske discipline, takmičarskog karaktera su se odvijale za vreme olimpijskih igara u staroj Grčkoj. Prva disciplina bila je trčanje u dužini stadiona (183-197 metara), a prvi zapis o tome datira iz 776. pre nove ere. Prvi atletski klub je osnovan 1866. godine u London pod imenom „Amateur Athletic Club”.

U Senti početak atletike se datira od 04.06.1882. godine kada je osnovan „Zentai Athletica Club 1882”. Klub je više puta promenio ime, pa je nosio: SAK, ZAC, AK Senta, ŽAK Senta i na kraju opet SAK – ZAK „1882” do dana današnjeg.

Konjički sport

Uzgajanje konja počelo je pre III milenijuma pre nove ere. Prve konjske trke su održane 1174. godine u Engleskoj, a prva škola jahanja je osnovana početkom XVI veka u Napulju.

U Senti je 1887. godine bila organizovana prva konjska trka u organizaciji „Gazdaker”.

Kuglanje

Već u grobnicama egipatskih faraona nađeni su crteži na kojima su prikazane igre sa kuglama. U srednjem veku kuglanje je bilo rasprostranjeno u nekoliko evropskih država. Kao početak sportskog kuglanja uzima se 1769. godina iz Nemačke.

U Senti je 19.05.1889. godine formirano je Kuglaško udruženje.

Mačevanje

Sportsko mačevanje razvilo se iz ratničkog mačevanja. Prva knjiga o mačevanje napisana je u Italiji 1295. godine.

U Senti je 08.03.1891. godine pokrenuta prva obuka za mačevanje (mač i floret).

Klizenje

Preko arheoloških iskopina potvrđeno je da su se klizaljke koristile još u kamenom dobu. Umetničko klizenje nastalo je u Holandiji polovinom XIX veka.

U Senti je 05.04.1893. godine osnovano klizačko društvo.

Biciklizam

Prvo vozilo koje je ličilo na bicikl se pominje u gradu Majhinguenu u Nemačkoj 1447. godine. Prva trka je održana u Parizu (2000 m) 31.05.1868. godine.

U Senti je 01.04.1899. godine osnovan biciklistički klub.

Tenis

Preteče ove igre možemo naći još u starim civilizacijama. Po utvrđenim pravilima prvi turnir je bio održan u Vimbledonu 1877. godine.

U Senti je 09.02.1903. godine formiran Teniski Klub.

Fudbal

Igre loptom prvi put su opisane kod Kineza 3 milenijuma pre nove ere. Prvi klubovi u svetu formirani su 1885. godine u Šefildu i Kembridžu.

9. jula 1899. godine odigrana je prva fudbalska utakmica u Senti a 23.06.1905. godine u okviru Senćanski atletski klub (SAK) je formirana fudbalska sekcija.

Rvanje

Tri milenijuma pre nove ere u Kini se već spominjalo rvanje. Rvanje je bilo i u programu antičkih olimpijskih igara. Prvu sportsku demonstraciju rvanja održali su 1872. godine u Parizu.

8. marta 1891. godine u okviru organizovanog kursa mačevanja predstavljeno je rvanje u Senti. 03.02.1924. godine u okviru SAK, 11.01.1925. godine u okviru jevrejske omladine «Hagibor», 13.10.1926. godin u okviru SD «Radnički» formirane su rvačke sekcije iz kojih je izrastao samostalni klub.

Stoni tenis

Stoni tenis je bio poznat među najstarijim civilizacijama. Prvi međunarodni turnir je održan u Beču 1901. godine.

U Senti je 09.02.1930. godine u okviru SAK formirana stonoteniska sekcija. Samostalni klub je nastao 1949. godine.

Vaterpolo

Preteča vaterpola se prvi put pojavila 1869. godine u Engleskoj, a prva pravila napisana su 1876. godine.

U Senti je 13.07.1930. godine u okviru SAK je formirana vaterpolo sekcija.

Plivanje

Plivanje je maltene staro kao čovečanstvo. Prvi plivački klub je osnovano 1876. godine u Londonu.

27.08.1882. godine održanao je prvo plivačko takmičenje na Tisi u Senti a 05.09.1930. u okviru SAK formirana je plivačka sekcija.

Šah

Šah potiče iz Indije. Preko Persije i arapskih zemalja prenet je u Evropu. Početak savremenog šaha računa se od 1475. godine kada su utvrđena današnja pravila.

08.06.1906. godine održan je amaterski šahovski turnir za Bač-Bodrog županiju u Senti a 24.01.1932. osnovan je šahovski klub.

Odbojka

Amerikanac Morgan je smislio odbojku 1895. godine, nastojeći da se preko zime održi kontinuitet treninga. U početku je odbojka bila uzgredan sport i tek posle svetskog rata odbojka se raširila i u evropskim zemljama.

U Senti je 09.07.1931. godine u okviru Sokolskog društva prikazana odbojka.

Boks

Smatra se da je boks iz Vavilona i Egipta preko Mikene, prenet u Grčku a potom u Rim i dalje na zapad. Boks je uveden na 23. starogrčkim olimpijskim igrama 668. godine pre nove ere. Savremeni boks je nastao u Engleskoj 1719. godine kada je održano prvo prvenstvo. 1744. godine su uvedene rukavice. Za početak moderne ere boksa uzima se 1892. godina kada je u Nju Orleansu Džems Korbet pobedio Salivena u 21. rundi (ko).

Počeci boksa u Senti datiraju se od 1940. godina. Zvanično je počeo kao sekcija u SD Jedinstvo 1945. godine, a kasnije je postao samostalan klub.

Sportski ribolov

Početak sportskog ribolova se beleži od XIX veka.

U Senti je 26.05.1949. godine osnovano Udruženje Sportskih Ribolovaca.

Streljaštvo

Prvo streljačko udruženje osnovano je 1466. godine u Lucernu (Švajcarska).

11.07.1899. godine Lovačko udruženje je priredilo takmičenje u gađanju staklenih i glinenih golubova u Senti. Više puta su se takmičili strelci u okviru neke sekcije društava i udruženja a tek

10.01.1999. godine je osnovan samostalni streljački klub pod imenom „Queen” (uglavnom se bavi gađanjem na leteće mete a i sa ostalim streljačkim disciplinama).

04.04.2002. godine osnovan je i streljački klub Senta (vazдушna puška)

Gimnastika

Gimnastika se prvo razvila u staroj Grčkoj. Sportska gimnastika bila je na programu obnovljenih olimpijskih igara 1896. godine.

Tragovi gimnastike u Senti vode se od kraja XIX veka. Gimnastikom su se bavili: u gimnaziji u okviru školske nastave, u različitim društvima i klubovima u okviru sokolskog društva a kasnije u DTV »Partizanu«. Za sportsku gimnastiku klub je osnovan 1992. godine pod imenom »Linea«.

Hokej na ledu

Koreni ovog sporta su u Kanadi gde su indijanska plemena imali igru sličnu današnjem hokeju. Prva pravila igre su sastavljene 1879. godine u Montrealu.

U Senti je 01.02.1939. godine formirana sekcija za bavljenje hokejem na ledu.

Rukomet

Rukometna igra, slična današnjoj, pominje se od 1898. godine. U Češkoj se 1892. godine pojavila hazena, igra koja je preteča današnjeg rukometa.

U Senti su formirane hazenaške sekcije: 01.08.1925. godine, u okviru SD Hagibor, 25.08.1925. godine u okviru SAK i 13.10.1926. godine u okviru SD Radnički, a prvi zvanični rukometni klub je osnovan 15.07.1958. godine.

Dizanje tegova

Oko 1880. godine počeli su se osnivati teško-atletski klubovi. Prvo nezvanično prvenstvo sveta održano je 1887. godine u Londonu.

U Senti je 1958. godine u okviru rvačkog kluba formirana sekcija za dizanje tegova. 1961. godine je ova sekcija postala samostalan klub.

Hokej na travi

Hokej na travi je jedna od najstarijih sportskih igara. Prvi oblici igre lopticom i palicom vraćaju nas u period od 3000 godina. Moderni hokej na travi počinje 1875. godine u Engleskoj.

U Senti je 1966. godine, pod imenom »Elektrovojdovina«, osnovan zvanični klub koji se bavio ovim sportom.

Košarka

Košarka je predstavljena 1891. godine u Americi.

Posle II svetskog rata u okviru SD „Jedinstvo” počela je košarka u Senti kao sekcija iz koje je kasnije postao samostalan klub. Nosio je ime „Mladost” a kasnije „Senta”. 1952. godine osnovan je i košarkaški klub „Borac”. Klubovu su se vremenom ujedinili ili nestali a nastali su novi klubovi:

17.02.2000. godine osnovan košarkaški klub „Senta 2000”.

03.01.2001. godine osnovan je košarkaški klub „Basket Star”

09.03.2001. godine osnovan košarkaški klub „Plavi koš”

Karate

Pvi tragovi karatea nalaze se na indijskim kipovima iz drugog milenijuma pre nove ere. 1922. godine u Tokiju su počeli sistematski podučavati ovu borilačku veštinu.

U Senti je:

1973. godine u okviru DTV „Partizan” osnovan je karate klub

31.01.2000. godine osnovan je karate klub „Senta”

26.06.2001. godine osnovan je karate klub „Shotokan DO”

Aikido

Aikido potiče iz aikiduca (skup japanskih ratničkih veština). Današnji aikido osnovan je 1925. godine u Japanu.

U Senti 2005. godine osnovan je aikido klub „Budo-Aikido”.

Kung-fu-vu-šu

Ova borilačka veština se pojavila sredinom XVII veka. Današnji oblik se neguje od 1970-ih godina.

U Senti je 16.11.1995. godine osnovan „Kung-fu-vu-šu” (Kung-Fu-Wu-Shu) klub.

Kajak-kenu

Konkretan početak vezuje se za 1865. godinu. Prvi klub j osnovan 1866. godine u Londonu.

1981. godine pod imenom „Vlado Bagat” formiran je prvi kajakaški klub u Senti koje relativno kratko vreme postojao a 2005. godine opet je formiran kajakaški kub nazvan „Tisin cvet”.

Bodi-bilding

U svetu je prvo takmičenje u bodi-bildingu održano 1946. godine u Londonu.

U Senti je 24.10.1994. osnovan bodi-bilding klub.

Sportski ples

Savremeni umetnički ples nastao je u XX veku.

U Senti 2003. godine osnovan plesni klub „Flamenco”

IZVORI

- 1 Arhiva Sportskog Saveza opštine Senta
- 2 Walter Umzingen „Sportkrónika - 1992”
- 3 Sportski leksikon 1984 Zagreb
 Jugoslovenski leksikografski zavod Miroslav Krleža
- 4 Enciklopedija fizičke kulture 1975 Zagreb
- 5 Sport ekciklopédia 2002. Kossuth kiadó Budapest
- 6 Arhiva autora

Sa korisnim informacijama pomogli su:

Kubat Janoš

Lukinić Friđeš

Radovan Krivokapić

Fogaraš Božidar

Urban Ištvan

Gero Ištvan

Montanji Karolj

Molnar Gabor Ferenc